



Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10. Vtrum liceat sacerdoti omnino a celebratione cessare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

ARTICVLVS X.

Utrum liceat sacerdoti omnino a consecratione Eucharistiae abstinere.

AD DECIIMUM sic procedit. Videtur, qd liceat sacerdoti, omnino a consecratione eucharistiae abstinere. Sicut enim ad officium sacerdotis pertinet eucharistiam consecrare, ita etiam baptizare, & in alijs sacramentis ministrare: sed sacerdos non tenetur ministrare in alijs sacramentis, nisi propter curam animarum susceptam, ergo videtur, quod nec etiam teneatur eucharistiam consecrare, si curam non habeat animarum.

In ar. 10. Scito hac esse difficultate, an sacerdoti liceat tota hinc a celebratione abstinere, & hec bene soluitur in litera negativa. Exigit siquidem recta ratio, quoniam potentia fit propter actum, & gratia fit propter usum, ut commoditate obliata cessante, que omni impedimento, homo quandoque potentia gratiaque in his, quæ ad Deum sunt, vitatur.

Super

¶ 2. Præter. Nullus tenetur facere quod sibi non licet, alioquin esset perplexus: sed sacerdoti peccatori, vel et excommunicato, non licet eucharistiam consecrare, ut supra dictum est. Ergo videtur, qd tales non teneantur ad celebrandum, & ita nec alij: alioquin ex sua culpa commodum reportarent.

¶ 3. Præter. Dignitas sacerdotalis non perditur per subsequentem infirmitatem: dicit enim * Gelasius Papa, & habetur in decretis. d. 55. Præcepta canonica sicut non patiuntur venire ad sacerdotium debiles corpore: ita si quis in eo fuerit constitutus, ac tunc fuerit lauciat, amittere non potest, quod tempore suæ sinceritatis accepit. Conringit autem quicquid quod ordinati in sacerdotes, incurrunt aliquos defectus, ex quibus a celebratione impediuntur, sicut est lepra, vel morbus caducus, vel aliquid aliud humilimodi. non ergo videtur, quod sacerdotes ad celebrandum teneantur.

SED CONTRA est, quod Ambrosius dicit in quadam oratione, Graue est, quod ad mensam tuam mundo corde & manibus innocentibus non venimus: sed grauius est, si dum peccata metuimus, etiam sacrificium non reddamus.

RESPON. Dicendum, quod quidam dixerunt, quod sacerdos potest omnino a consecratione licite abstinere, nisi teneatur ex cura sibi commissa celebrare populo, & sacramenta præbere: sed hoc irrationabiliter dicitur: quia vnusquisque tenetur ut gratia sibi data, cum fuerit opportunum, secundum illud 1. ad Corinth. 6. Hortamur ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Opportunitas autem sacrificij offerendi, non solum attenditur per comparationem ad fideles Christi, quibus oportet sacramenta ministrari, sed principaliter per comparationem ad Deum, cui consecratione huius sacramenti sacrificium offertur. vnde sacerdoti etiam si non habeat curam animarum, non licet omnino a celebratione cessare: sed saltem videtur, quod celebrare teneatur in præcipuis festis, & maxime in illis diebus, in quibus fideles communicare consueverunt, & hinc est, qd Mach. a. 4. contra quosdam sacerdotes dicitur, quod iam non circa altaris officia dediti erant contempto templo, & sacrificijs neglectis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod alia sacramenta perficiuntur in vsu fidelium. Et ideo in alijs ministrare non tenetur nisi ille, qui super fideles suscipit curam: sed hoc factum perficitur in consecratione eucharistiae, in qua sacrificium Deo offertur, ad quod sacerdos obligatur Deo ex ordine iam suscepto.

A AD SECVNDVM dicendum, qd sacerdos peccator, si per sententiam ecclesiae sit executione ordinis priuatus, vel simpliciter, vel ad tempus, redditus est impotens ad sacrificium offerendum, & ideo obligatio tollitur: hoc autem cedit sibi in detrimentum spiritualis fructus magis, quam in emolumentum. Si verò non sit priuatus potestate celebrandi, non soluitur obligatio, nec tamen perplexus est: quia potest de peccato poenitere, & celebrare.

AD TERTIVM dicendum, quod debilitas, vel ægritudo superueniens ordini sacerdotalis, ordinem non tollit, executionem tamen ordinis tollit quantum ad consecrationem eucharistiae. Quandoque quidem, em propter impassibilitatem executionis, sicut si priuatur oculis, aut digitis, aut vsu linguae: quandoque, autem propter periculum, sicut patet de eo, qui patitur morbum caducum, vel etiam quamcumque alienationem mentis: quandoque propter abominationem: sicut patet de leproso, qui non debet publice celebrare: potest tamen misericordiam dicere occulte, nisi lepra adeo inualuerit, quod per corrosionem membrorum, eum ad hoc reddiderit impotentem.

QVAESTIO LXXXIII.

De ritu huius sacramenti, in sex articulos diuisa.

C EINDE considerandum est de ritu huius sacramenti.

¶ 1. CIRCA primum quaeruntur duodecim. Primo, Utrum in celebratione huius mysterij Christus immoletur.

¶ 2. Secundo, De tempore celebrationis.

¶ 3. Tertio, De loco & alijs, quæ pertinent ad apparatus huius celebrationis.

¶ 4. Quarto, De his, quæ in celebratione huius mysterij dicuntur.

¶ 5. Quinto, De his, quæ circa celebrationem huius mysterij fiunt.

¶ 6. Sexto, De defectibus, qui circa celebrationem huius sacramenti occurrunt.

ARTICVLVS PRIMVS.

Utrum in hoc sacramento Christus immoletur.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod in celebratione huius sacramenti, Christus non immoletur. Dicitur enim Hebr. 10. Quod Christus in vna oblatione consummavit in sempiternam sanctificatus: sed illa oblatio fuit eius immolatio. Christus ergo non immolatur in celebratione huius sacramenti.

¶ 2. Præter. Immolatio Christi facta est in cruce, in qua tradidit semetipsum oblationem, & hostiam Deo in odorem suauitatis, ut dicitur Ephes. 5. sed in celebratione huius mysterij Christus non crucifigitur, ergo nec immolatur.

¶ 3. Præter. Sicut * Augustinus dicit in 4. lib. de Trinitate. in immolatione Christi idem est sacerdos, & hostia: sed in celebratione huius sacramenti non est idem sacerdos, & hostia, ergo celebratio huius sacramenti non est Christi immolatio.

SED CONTRA est, qd Augustinus dicit in lib. sent. Prospici, semel immolatus est in semetipso Christus, & tamen quotidie immolatur in sacramento.

RESPON. Dicendum, qd duplici ratione celebratio huius sacramenti dicitur immolatio Christi. Prima S. Thomæ. MM 4 mo

Inf. ar. co. et ad acta.

L. 4. ca. 14. in fi. et ca. 7. in prin. to. j.

Habetur de conf. 3. ca. Semel immolatur.